

Obsah

Úvod (J. Horáček)	13
1 Teorie psychóz (J. Horáček)	15
1.1 Vymezení problematiky	15
1.2 Charakteristické příznaky a definice psychózy	15
1.3 Rozdělení psychóz – psychóza jako syndrom	18
1.4 Mechanizmy vzniku psychózy	19
1.4.1 Východisko: Psychóza jako porucha zpracování informací	19
1.4.2 Úroveň kortikálních reprezentací	21
1.4.3 Úroveň kortiko-subkortikálních okruhů	23
1.4.4 Úroveň poruchy neuromodulace	25
1.5 Souhrn	27
Literatura	28
2 Schizofrenie (P. Mohr)	31
2.1 Definice	31
2.2 Epidemiologie	32
2.3 Diagnostika	33
2.3.1 Laboratorní vyšetření	37
2.3.2 Neurofyziologické a neurochemické metody a nálezy	37
2.3.3 Psychologické a neuropsychologické testy	38
2.3.4 Diferenciální diagnostika	38
2.4 Etiologie a patogeneze	39
2.4.1 Biologické faktory	39
2.4.2 Psychologické a sociální faktory	45
2.4.3 Průběh a výsledné stavy	45
2.5 Léčba	47
2.5.1 Komplexní terapeutický přístup	47
2.5.2 Farmakoterapie – antipsychotika	49
2.5.3 Farmakoterapie – ostatní psychofarmaka	51
2.5.4 Elektrokonvulzivní terapie	52
2.5.5 Dlouhodobá udržovací terapie	52
2.5.6 Některé zvláštní situace v terapii schizofrenie	53
Literatura	55
3 Krátké a přechodné psychotické poruchy a schizoafektivní porucha (P. Pavlovský)	59
3.1 Úvod	59
3.2 Akutní a přechodné psychotické poruchy	60
3.2.1 Definice	60

3.2.2	Epidemiologie	60
3.2.3	Etiopatogeneze.	62
3.2.4	Léčba	62
3.3	Schizoafektivní porucha	63
3.3.1	Definice	63
3.3.2	Epidemiologie	63
3.3.3	Diagnostická kritéria.	64
3.4	Klinické formy	64
3.4.1	Etiopatogeneze.	67
3.4.2	Léčba	67
	Literatura	69
4	Trvalé duševní poruchy s bludy (F. Španiel)	71
4.1	Úvod.	71
4.2	Definice	71
4.3	Historie	72
4.4	Epidemiologie	72
4.5	Průběh a prognóza	73
4.6	Etiologie	73
4.7	Diferenciální diagnostika	75
4.8	Léčba	75
4.9	Indukovaná porucha s bludy	76
	Literatura	76
5	Psychotické komplikace poruch nálady (T. Hájek)	77
5.1	Klasifikace	77
5.2	Epidemiologie	78
5.3	Etiologie a patofyziologie	78
5.4	Poruchy myšlení a psychotické příznaky v rámci depresivního syndromu.	79
5.6	Diferenciální diagnostika	80
5.7	Léčba	81
5.7.1	Léčba deprese	81
5.7.2	Léčba deprese v rámci bipolární poruchy	84
5.7.3	Léčba mánie	85
5.7.4	Zvládání psychotických symptomů v rámci poruch nálady	86
5.7.5	Elektrokonvulze	87
5.7.6	Tymoprofylaxe	87
	Literatura	88
6	Psychózy v geriatrické praxi (V. Benešová)	89
6.1	Vyšetření geriatrického pacienta s psychotickými příznaky	90

6.2	Diferenciální diagnostika u psychózy v geriatrické praxi	90
6.5	Demence s psychotickými příznaky	92
6.6	Delirium	94
	6.6.1 Léčba deliria	97
6.7	Organické psychotické poruchy	98
	6.8.1 Schizofrenie	100
	6.8.2 Trvalá duševní porucha s bludy	102
	6.8.3 Léčba funkčních psychóz	102
6.9	Poruchy nálady s psychotickými příznaky	104
	Literatura.	105
7	Psychózy v neurologické praxi (T. Uhrová, E. Růžička)	107
7.1	Onemocnění bazálních ganglií	108
	7.1.1 Parkinsonova nemoc	108
	7.1.2 Huntingtonova choroba	111
	7.1.3 Ostatní nemoci bazálních ganglií	112
7.2	Epilepsie	112
	7.2.1 Iktální psychózy	113
	7.2.2 Postiktální psychóza	114
	7.2.3 Interiktální schizoformní psychóza	114
	7.2.4 Forsírovaná normalizace a alternativní psychóza	114
7.3	Roztroušená mozkomíšní skleróza	116
7.4	Intrakraniální nádory a traumata CNS	118
7.5	Další neurologická onemocnění	119
	Literatura.	120
8	Psychózy indukované farmaky (O. Vinař)	123
8.1	Úvod	123
8.2	Acetylcholin.	124
8.3	Noradrenalin	126
8.4	Dopamin	126
8.5	Serotonin	129
8.6	Alkohol	131
8.7	Excitační aminokyseliny	132
8.8	Stresové hormony	133
	Literatura.	133
9	Psychotické komplikace onkologické léčby (M. Pérez)	135
9.1	Úvod	135
9.2	Psychotické stavy u primárních a sekundárních nádorů CNS	136
9.3	Psychické komplikace radioterapie	137
9.4	Psychické komplikace léčby vybranými chemoterapeutiky	138
	9.4.1 Interferony	138
	9.4.2 Rekombinantní interleukin-2	139

9.4.3	Procarbazin	140
9.5.1	Delirium	140
9.5.2	Jiné organické psychotické poruchy	144
	Literatura	147
10	Psychózy infekční etiologie (D. Seifertová, J. Horáček)	149
10.1	Úvod	149
10.2	Spirochetální psychotická onemocnění	149
	10.2.1 Treponema pallidum	149
	10.2.2 Borrelia burgdorferi	150
10.3	Bakteriální infekce	152
	10.3.1 Pyogenní meningitidy	152
	10.3.2 Tuberkulózní meningitida	152
	10.3.3 Mozkové abscesy	153
	10.3.4 Tyfus abdominalis	153
10.4	Virové infekce	153
	10.4.1 Herpes simplex	154
	10.4.2 Virus varicella-zoster	154
	10.4.3 HIV infekce	154
	10.4.4 Virus Epsteina-Barrové (EBV)	155
	10.4.5 Cytomegalovirus (CMV)	155
	10.4.6 Lyssa (rabies, vzteklina)	156
10.5	Parazitární infekce	156
	10.5.1 Malárie	156
10.6	Mykotická onemocnění	157
10.7	Prionová onemocnění	157
10.8	Závěr	157
	Literatura	157
11	Psychózy na anesteziologicko resuscitačním oddělení a jednotkách intenzivní péče (L. Janů)	159
11.1	Úvod	159
11.2	Definice a pojmy	159
11.3	Patofyziologie a diagnostika psychóz na ARO/JIP	160
	11.3.1 Diagnostika	160
	11.3.2 Delirium	161
	11.3.3 Jiné organické duševní poruchy	162
	11.3.4 Etiologické faktory	163
11.4	Monitorování a přístup k nemocném na ARO/JIP	166
	11.5.1 Analgezie a sedace nemocných v podmínkách intenzivní a resuscitační péče	167
	11.5.2 Léčba antipsychotiky	168
	11.5.3 Interakce a terapeutická omezení při léčbě psychóz	169
	11.5.4 Závěr	169

Literatura	169
12 Psychózy v dětském věku (M. Hrdlička)	171
12.1 Úvod a vymezení	171
12.2 Epidemiologie	172
12.3 Symptomatologie	172
12.4 Diferenciální diagnóza	173
12.5 Léčba	175
Literatura	177
13 Toxické psychózy (P. Popov)	179
13.1 Úvod	179
13.2 Terminologie, klasifikace	179
13.3 Akutní intoxikace	180
13.4 Psychotická porucha	181
13.6.1 Alkoholová psychózy	184
13.6.2 Psychózy vyvolané nealkoholovými drogami	187
Literatura	190
14 Stavy, které mohou připomínat psychotická onemocnění (patický afekt, dissociativní – konverzní poruchy) (P. Pavlovský)	191
14.1 Klinický obraz jednotlivých poruch	191
14.1.1 Patický afekt	191
14.1.2 Dissociativní (konverzní) poruchy	192
14.1.3 Léčení dissociativních poruch	195
14.1.4 Simulace psychotické poruchy	195
14.1.5 Některé transkulturně podmíněné klinické obrazy	195
14.1.6 Léčba	197
Literatura	197
15 Psychofarmakologická léčba schizofrenie a neschizofrenních psychóz (O. Vinař)	199
15.1 Historie	199
15.2 Terminologie	200
15.3 Pravidla farmakoterapie schizofrenie a ostatních psychóz	201
15.4 Psychofarmaka užívaná v léčbě psychóz	202
15.4.1 Antipsychotika	202
15.4.2 Antidepresiva v terapii psychotických komplikací afektivních poruch	220
15.4.3 Tymoprofylaktika (stabilizátory nálady) v terapii psychotických komplikací afektivních poruch	222
15.4.4 Anxiolytika jako přídatná terapie psychóz	222
Literatura	222

16	Psychoterapeutické přístupy v léčbě psychóz (J. Praško)	225
16.1	Úvod	225
16.2	Základní dělení psychoterapeutických přístupů ke schizofrenii	225
16.2.1	Podpůrná psychoterapie.	227
16.2.2	Investigativní (odkrývající) psychoterapie	228
16.3.3	Psychosociální intervence a nácviková psychoterapie	229
16.4	Individuální a skupinový režim psychoterapie	235
16.5	Klinická účinnost psychoterapie	236
16.6	Závěr	238
	Doporučená literatura pro pacienty a jejich rodiny (v češtině).	239
	Literatura.	239
17	Rehabilitace psychóz (J. Bouček)	243
17.1	Rehabilitace sociálně psychologická	243
17.1.1	Psychoedukace	243
17.1.2	Nácvik sociálních dovedností	244
17.1.3	Nácvik sociálních vztahů	244
17.2	Rehabilitace pracovní a činnostní	245
17.3	Rehabilitace tělesná a fyzikální	246
17.3.1	Kinezioterapie	246
17.3.2	Fyzikální léčba	247
17.4	Závěr	247
	Literatura.	247
18	Závěr: Komplexní terapie psychóz (J. Horáček)	249
	Zkratky	251
	Rejstřík	253